

Titulació	Tipus	Curs
Filosofies de la Cura	OB	1

Professor/a de contacte

Nom: David Casacuberta Sevilla

Correu electrònic: david.casacuberta@uab.cat

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits

Objectius

L'objectiu d'aquesta assignatura és oferir una perspectiva filosòfica sobre com s'entén l'ètica de la cura en diferents branques del pensament oriental, mostrant les similituds i diferències entre el concepte i l'aplicació de la cura en el pensament hindú, budista i daoista. Les raons per oferir aquesta perspectiva són bàsicament dues: en primer lloc, establir una perspectiva oberta, decolonial i alternativa que permeti reflexionar sobre la nostra idea de cura a Occident i veure que altres formes d'entendre-la i practicar-la són possibles. Les teories actuals de l'ètica de la cura, amb enfocaments holístics, ecològics i feministes, comparteixen molts principis filosòfics amb el pensament oriental, especialment el budisme, facilitant així una comprensió teòrica dels principis associats a l'ètica del cuidar. Per tant, lluny de ser un enfocament merament de "gabinet de curiositats orientals", aquest curs està dissenyat per mostrar la actualitat i rellevància del pensament oriental.

Resultats d'aprenentatge

1. CA03 (Competència) [pendent traducció a ca] Generar conocimiento relacionado con la ética del cuidado mediante las dinámicas de grupo y el uso de metodologías del aprendizaje colaborativo
2. CA04 (Competència) [pendent traducció a ca] Desarrollar de forma creativa soluciones a problemas asociados al cuidado teniendo en cuenta la perspectiva de pensamiento oriental y las diferencias sociales, culturales, de etnia o de género
3. KA04 (Coneixement) [pendent traducció a ca] Describir la representación filosófica de sujeto y cuidado que se construye en India, en China y en Japón
4. KA05 (Coneixement) [pendent traducció a ca] Identificar los elementos teóricos relevantes para la investigación ética y política de la concepción oriental de la ética del cuidado
5. KA06 (Coneixement) [pendent traducció a ca] Relacionar las principales concepciones del cuidado de la filosofía oriental y de la filosofía occidental
6. SA05 (Habilitat) [pendent traducció a ca] Aplicar los principales conceptos de la filosofía oriental para analizar problemas actuales en relación al cuidado

7. SA06 (Habilitat) [pendent traducció a ca] Reconocer la interdisciplinariedad necesaria para resolver problemas de la investigación filosófica oriental relacionados con el concepto de cuidado
8. SA07 (Habilitat) [pendent traducció a ca] Aplicar conocimientos clásicos de la tradición filosófica oriental a cuestiones filosóficas actuales relacionadas con el concepto de cuidado

Continguts

El curs s'organitza en els següents sis mòduls:

1. Importància i rellevància del pensament oriental

- 1.1 Cap a un acostament multicultural de la filosofia
- 1.2 El naixement paral·lel de la filosofia a Grècia, Índia i Xina. Similituds i diferències.
- 1.3 Religió versus Filosofia
- 1.4 Dualitat i no dualitat.
- 1.5 Teòric versus aplicat.
- 1.6 Analític versus holístic

2. Introducció a la filosofia hindú

- 2.1 Context històric i cultural de l'Índia clàssica.
- 2.2 Conceptes clau d'ètica en el pensament hindú.
- 2.3 Principals escoles filosòfiques clàssiques de l'Índia
- 2.4 Què és real? Atman i Maya.
- 2.5 El concepte de karma.
- 2.6 Com s'entén la cura des del pensament hindú?

3. Conceptes clau del budisme

- 3.1 Origen i desenvolupament del budisme a l'Índia
- 3.2 Budisme theravada, mahayana i vajrayana
- 3.3 Principals idees filosòfiques del budisme theravada
- 3.4 Principals idees filosòfiques del budisme mahayana
- 3.5 Similituds i diferències amb el pensament hindú
- 3.6 Com s'entén la cura des del pensament budista de l'Índia?

4. Idees centrals del pensament filosòfic a la Xina

- 4.1 Context històric i cultural de la Xina.
- 4.2 La llengua xinesa i la seva excepcionalitat filosòfica
- 4.3 Conceptes clau del pensament filosòfic de Kongzi
- 4.4 Conceptes clau del pensament filosòfic daoista de Laozi
- 4.5 Conceptes clau del pensament filosòfic daoista de Zhuangzi
- 4.6 Com s'entén la cura des del pensament daoista?

5. Idees centrals del pensament budista xinès i japonès

- 5.1 El budisme xinès com una interconnexió entre el budisme hindú i el daoisme.
- 5.2 Conceptes clau del pensament budista ch'an.
- 5.3 El koan com a exercici filosòfic radical.
- 5.4 La filosofia d'Eihei Dogen.
- 5.5 El model ètic de la filosofia zen: els 16 preceptes.
- 5.6 Com s'entén la cura des del zen?

6. Jocs de cordes. Trobades entre Orient i Occident en l'ètica de la cura

- 6.1 La cura en medicina. L'ètica de les virtuts en MacIntyre i l'ètica de Kongzi.
- 6.2 Rastrear la biopolítica en el Dao De Jing de Laozi.
- 6.3 Carol Gilligan i Zhuangzi: El paper de l'empatia en una ètica de la cura.
- 6.4 Seguir amb el problema en Haraway i Dogen
- 6.5 L'holisme en Joan Tronto i la seva connexió amb la visió zen de l'ètica.
- 6.6 Què ens ofereix el pensament oriental per actualitzar una nova ètica de la cura?

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
enllaços externs	16	0,64	SA06
Presentacions en video	19	0,76	SA07
Tipus: Supervisades			
tutories	22	0,88	CA03, CA04
Tipus: Autònomes			
estudis de cas	31	1,24	CA03, CA04, KA04
Lectures recomanades	55	2,2	KA05, KA06

El curs està constituït per sis blocs organitzats de forma asíncrona. Cada bloc conté els següents recursos:
Un mòdul formatiu de presentació en vídeo dels continguts centrals del bloc.

Unes lectures recomanades per bloc per aprofundir en els continguts de cada bloc.

Enllaços i materials externs per ampliar els continguts presentats en el mòdul formatiu.

Dues lectures obligatòries breus i avaluables.

Un qüestionari evaluable de respostes d'opció múltiple.

Un cop passat el qüestionari, l'estudiant pot passar al següent mòdul fins a completar els sis mòduls. En aquest moment es podrà dur a terme una tutoria en línia amb la persona responsable de l'assignatura (síncrona si els horaris de professor i alumne ho permeten, asíncrona en cas contrari) en la qual es coordinarà la temàtica i els continguts de l'assaig obligatori per passar l'assignatura.

En paral·lel hi haurà un fòrum accessible només per als estudiants de l'assignatura on aquests podran fer preguntes al professorat i a l'alumnat i comentar qüestions associades a la matèria. També, si ho prefereixen, l'alumnat podrà fer arribar preguntes personals a través del correu electrònic a la persona responsable de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assaig Breu	40	5	0,2	CA03, CA04, KA04, KA05
Quiz	60	2	0,08	CA03, KA04, KA06, SA05, SA06, SA07

L'avaluació constarà de dues parts:

1. Una prova al final de cada mòdul (60%). Això equival a 6 proves senzilles. Cada qüestionari estarà compost de 10 a 15 preguntes relacionades amb les explicacions ofertes en cada mòdul i amb les dues lectures obligatòries de cada mòdul.

2. Redacció d'un assaig final (40%) consensuat prèviament amb el docent responsable de l'assignatura.

L'avaluació de l'assaig consta de les següents fases:

a. Una tutoria prèvia per discutir el plantejament de l'assaig i establir un pla de lectures i de treball (2 punts)

b. Tutoria de seguiment per resoldre dubtes (2 punts)

c. Avaluació de l'assaig escrit (6 punts)

Les tutories personalitzades es realitzaran preferentment mitjançant una videoconferència.

Al Campus Virtual es penjarà una rúbrica amb el procés i els criteris d'avaluació de l'assaig.

En aquesta assignatura es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) com a part integrant del desenvolupament del treball, sempre que el resultat final reflecteixi una contribució significativa de l'estudiant en l'anàlisi i la reflexió personal.

L'estudiant haurà de: (i) identificar quines parts han estat generades amb IA; (ii) especificar les eines utilitzades; i (iii) incloure una reflexió crítica sobre com aquestes han influït el procés i el resultat final de l'activitat.

La no transparència de l'ús de la IA en aquesta activitat avaluable es considerarà falta d'honestedat acadèmica i comporta que l'activitat s'avaluï amb un 0 i no es pugui recuperar, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Deshimaru, Taisen (2000) Zen verdadero. Introducción al Shobogenzo.

Lessig, D. (trad) Tao te King. Editorial Koan

Lopez, D. (2011) The story of Buddhism. A concise guide to its history and teachings. San Francisco: Harper

Loy, D. (1999) No dualidad. Editorial Kairós

Okumura, S. (2010) Realizing genjokoan: the key to Dogen's Shobogenzo. Wisdom Publications.

Siderits, M. (2007) Buddhism as philosophy. Hackett.

Villalba, D. (Trad) Shobobenzo. Editorial Kairós

Zhuang Zi. El libro de Zhuang Zi. Editorial Kairós

Programari

No hay software específico.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura